

ISSN: 2181-4031

ФУНДАМЕНТАЛ

ТАДҚИҚОТЛАР ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ЖУРНАЛИ

3-СОН

МАРТ, 2023

IMFAKTOR
PAGES

ISSN: 2181-4031
DOI Journal 10.56017/2181-4031

**ФУНДАМЕНТАЛЬНЫЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ
НОМЕР-3**

**ФУНДАМЕНТАЛ
ТАДҚИҚОТЛАР
ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ЖУРНАЛ
3-СОН**

**FUNDAMENTAL STUDIES
SCIENTIFIC-PRACTICAL JOURNAL
VOLUME-3**

ТОШКЕНТ - 2023

Бош муҳаррир:

Тураев Б. – фалсафа фанлари доктори, профессор

Масъул муҳаррир:

Расулова Д. – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент

Таҳририят аъзолари:

Кенжабаев А. – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор

Расулова Д. – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент

Саттаров О. – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент

Исҳоқов М. – тарих фанлари доктори, профессор

Абдуҳалимов Б. – тарих фанлари доктори, профессор

Каримов Б. – тарих фанлари номзоди, доцент

Мадумаров Т. – юридик фанлар доктори, профессор

Қодиров Б. – юридик фанлар доктори, доцент

Қиличев Х. – юридик фанлари бўйича фалсафа доктори

Баҳодиров Р. – фалсафа фанлари доктори, профессор

Саифназаров И. – фалсафа фанлари доктори, профессор

Идиоров У. – сиёсий фанлар доктори, профессор

Абдуллаев Н. – сиёсий фанлар номзоди, доцент

Сатторов А. – сиёсий фанлар номзоди, доцент

Умаров А. – социология фанлари доктори, профессор

Матибаев Т. – социология фанлари доктори, профессор

Каюмов К. – социология фанлари бўйича фалсафа доктори

Мазкур фанлараро илмий-амалий журнал Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2022 йил 22 декабрь куни № 054837-сонли гувоҳнома билан оммавий ахборот воситаси сифатида давлат рўйхатидан ўтказилган.

Page Maker\Верстка\Саҳифаловчи: Абдурахмон Хасанов

Таҳририят манзили: <https://imfaktor.uz>, 100152, Тошкент шаҳри, Учтепа тумани, “Ватан” МФЙ, Чилонзор 24-мавзеси, 2/27-уй.

Телефон номер: +99894-410 11 55, **E-mail:** tahririyat@imfaktor.uz

© IMFAKTOR Pages, 2023 йил.

© Муаллифлар жамоаси, 2023 йил.

ФУНДАМЕНТАЛ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ

ЖУРНАЛ ФУНДАМЕНТАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ | JOURNAL OF FUNDAMENTAL STUDIES

Иқтисодиёт фанлари

ЖУМАЕВ Илёс Бабаназарович

Тошкент молия институти мустақил изланувчиси

<https://10.5281/zenodo.7756061>

ИНВЕСТИЦИЯ ФАОЛИЯТИНИ МОЛИЯЛАШТИРИШ МАНБАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ НАЗАРИЙ АСОСЛАРИ

АННОТАЦИЯ

Ушбу мақолада миллий иқтисодиётимизда инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш манбалари ва усулларини ривожлантиришнинг назарий асосларининг ўзига хос хусусиятлари бўйича ўрганишлар асосидаги муҳокама ва хулосалар ишлаб чиқиш кўзда тутилган.

Калит сўзлар: инвестиция, инвестор, инвестиция фаолияти, молиялаштириш, инвестиция лойиҳалари, молиялаштириш манбалари, фонд бозорлари, реал инвестициялар, молиявий инвестициялар.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИСТОЧНИКОВ И МЕТОДОВ РАЗВИТИЯ ФИНАНСИРОВАНИЯ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ПРОЕКТОВ

АННОТАЦИЯ

В данной статье предусматривает разработку дискуссий и выводов на основе исследования специфики теоретических основ развития источников и методов финансирования инвестиционных проектов в нашей национальной экономике.

Ключевые слова: инвестиции, инвестор, инвестиционная деятельность, финансирование, инвестиционные проекты, источники финансирования, фондовые рынки, реальные инвестиции, финансовые инвестиции.

THEORETICAL BASIS OF SOURCES AND METHODS OF DEVELOPMENT OF FINANCING OF INVESTMENT PROJECTS

ANNOTATION

This article provides for the development of discussions and conclusions based on the study of the specifics of the theoretical foundations for the development of sources and methods of financing investment projects in our national economy.

Key words: investments, investor, investment activity, financing, investment projects, sources of financing, stock markets, real investments, financial investments.

Инвестиция лойиҳаларни молиялаштириш деганда, ажратилган маблағларни маълум бир инвестиция лойиҳасининг эҳтиёжлари учун фойдаланишнинг аниқ мақсадли моҳияти тушунилади. Лойиҳаларни молиялаштириш асосан молиявий активларга эмас, балки реал активларга инвестицияларни жалб қилувчи инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш учун ишлатилади.

Хусусан, янги турдаги маҳсулотлар ва янги технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва ўзлаштиришга йўналтирилган инновацион лойиҳаларни молиялаштиришнинг энг муҳим усули бўлиб хизмат қилади.

Маълумки, инвестиция лойиҳалари катта харажатларни талаб қилади. Айниқса, кўчмас мулк лойиҳалари. Маблағларнинг энг ишончли сармояси ҳисобланган кўчмас мулк энг молиявий интенсивликка айланмоқда. Лойиҳага ғоянинг муаллифидан бошқа ҳеч ким ишонмаса, дастлабки босқичда маблағ топиш жиддий муаммога айланади. Амалиёт шуни кўрсатадики, молиявий шериклар инвестициялар умумий ҳажмининг учдан бир қисми аллақачон инвестиция қилинган пайтда пайдо бўлади. Агар компанияда чексиз молиявий ресурслар бўлса, ҳеч қандай муаммо бўлмайди. Аммо пули аниқ бўлмаганлар кўшимча молиялаштириш манбаларини излашлари керак.

Ҳозирги кунда иқтисодиётимизни янада ривожлантириш, замонавий техника ва юқори технологиялар билан жиҳозланган янги корхоналарни ташкил қилиш ва реконструкция қилиш учун инвестицияларни жалб қилиш жуда муҳим аҳамиятга касб этади. Бу авваламбор аҳоли бандлиги ва даромадларини ошириш каби муҳим ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал этиш имкониятини яратади. Шу боисдан ҳам инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш манбалари ва усулларини ривожлантириш ва зарур шароитларни яратиб бериш долзарб масалалардан бири ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ш.Мирзиёв томонидан ривожланишнинг узоқ муддатга мўлжалланган концепциялари ишлаб чиқилиши, бу борада биринчи қадам сифатида Ўзбекистон Республикасининг ривожланиш давлат дастурлари қабул қилиниб, мазкур дастурларни ишлаб чиқишда молиялаштириш фонди ташкил этилиши таъкидланди. Бунда иқтисодиётни ривожлантиришда аҳоли кўлида тўпланган маблағларни инвестиция шаклида ҳаракатга келтириш, мамлакатимизда тадбиркорлик ҳиссини кучайтириш муҳим вазифаларимиздан бири эканлиги эътироф этилди [1].

Таниқли иқтисодчи олимлардан У. Шарп ҳам инвестиция фаолиятини фонд бозори орқали молиялаштириш механизмига алоҳида эътибор қаратади. Унинг фикрига кўра, қимматли қоғозларнинг даромадлилиги ва рисклилиги ўртасидаги тўғридан-тўғри алоқага эга бўлган оқилона инвестицион стратегия инвестицион фаолиятни молиялаштиришнинг асоси ҳисобланади. Молиявий воситачилар (тижорат банклари, жамғарма ва кредит уюшмалари, кредит иттифоклари, суғурта компаниялари, ўзаро ёрдам фондлари, пенсия фондлари) эса, корпорацияларни фонд бозоридан кўшимча маблағлар жалб қилиш имкониятини билвосита таъминлайди

Фикримизча, Я.Миркиннинг фонд бозори орқали инвестицион лойиҳаларни молиялаштириш механизми хусусидаги фикри алоҳида илмий-амалий аҳамият касб этади. Бунинг боиси шундаки, кўпчилик МДХ мамлакатларида корпоратив акция ва облигацияларга қилинадиган инвестицияларнинг риск даражаси юқорилиги ва инвесторлар ишончининг пастлиги фонд бозорининг ривожланишига тўсқинлик қилаётган асосий сабаблар эканлиги қатор илмий изланишларда ўз ифодасини топган

У.Шарпнинг инвестицион лойиҳаларни молиялаштиришда молиявий воситачиларнинг роли хусусидаги фикрига мувофиқ, улар инвестицион фаолиятни молиялаштиришнинг фаол субъектларидан бири ҳисобланади.

Мамлакатимиз иқтисодчи олимларидан Д.Ғ. Ғозибеков “инвестиция-ларнинг мазмуни аниқ ва ишончли манбалардан маблағлар олиш, уларни асосли ҳолда сафарбар этиш, рикслар даражасини ҳисобга олган ҳолда капитал қийматини сақлаш ва кўзланган самарани олишдан иборат бўлади” каби таъриф берган [4].

Ушбу иқтисодчи олимларнинг илмий ишларида республикаимизда инвестиция фаолиятини ривожлантиришнинг илмий-назарий ва методологик асосларини такомиллаштиришнинг айрим жиҳатлари ёритилган.

Буларнинг барчаси миллий иқтисодийнинг инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш манбалари ва усулларига таъсир этувчи омиллар асосида ривожланиш йўллари тадқиқ этиш ва уларни молиявий таъминлашнинг илмий-назарий ва методологик асосларини такомиллаштириш бўйича чуқур тадқиқотларни амалга оширишни, буларни мамлакатимиз амалиётига тадбиқ қилиб инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш манбалари ва усулларини шакллантириш жараёнларини жадаллаштириш лозимлигини талаб қилади.

Тадқиқот методологияси.

Ушбу мақолада Ўзбекистон ва хорижий мамлакатлар иқтисодчи олимларининг инвестициялар ва инвестиция фаолиятини молиялаштиришнинг манбалари ва усулларининг назарий жиҳатларига бағишланган илмий асарлари ўрганилган. Тадқиқот методологияси сифатида адабиётларнинг қиёсий таҳлили ва фаразни асослаш усулларидан фойдаланилган.

Таҳлил ва натижалар.

Ҳар қандай ташкилот томонидан қилинган инвестициялар бир қатор мезонларга кўра таснифланиши мумкин:

1. Инвестиция фаолияти субъектига нисбатан жалб қилиш усулига мувофиқ ички ва ташқи манбалардан жалб қилинган инвестиция манбаларига ажратилади.

2. Шакллантирилишига кўра, капитал эгалари ички ва хорижий капитал ҳисобига шакллантирилган инвестиция ресурсларини тақсимлайдилар.

Ички капитал ҳисобидан шакллантирилган инвестиция ресурслари хилма-хил шаклларда фарқланади ва қоида тариқасида кичик бизнес учун қулайроқдир.

3. Мулк ҳуқуқига кўра инвестиция маблағлари иккита асосий турга бўлинади - шахсий ва қарзга олинган.

- Инвестицияларнинг ўз манбалари ташкилотнинг инвестиция фаолиятини қўллаб-қувватлайдиган ва унга тегишли бўлган маблағларининг умумий қийматини тавсифлайди.

- Инвестицияларнинг қарз манбалари ташкилот томонидан жалб қилинган капитални барча шаклларда қайтариладиган асосда тавсифлайди.

4. Жалб қилишнинг табиий-моддий шаклларига кўра, замонавий инвестиция назарияси инвестиция манбаларининг қуйидаги турларини ажратиб туради: инвестиция ресурслари пул шаклида; молиявий шаклда инвестиция манбалари; моддий инвестиция ресурслари; номоддий шаклда инвестиция ресурслари. Ушбу шаклларда сармояларни жалб қилишга қонун томонидан янги ташкилотлар тузишда, уларнинг устав фондлари ҳажмини кўпайтиришда рухсат берилади.

5. Жалб қилиш вақтига кўра инвестиция манбаларининг қуйидаги турлари ажратилади:

- узоқ муддатли асосда жалб қилинган инвестиция манбалари. Улар ўз капитали ва бир йилдан ортиқ муддатли қарз капиталидан иборат. Ташкилот томонидан инвестиция мақсадлари учун шакллантирилган ўз ва узоқ муддатли қарз маблағларининг йиғиндиси “доимий капитал” атамаси билан тавсифланади.

- қисқа муддатли асосда жалб қилинган инвестиция манбалари. Улар вақтинча инвестиция эҳтиёжларини қондириш учун ташкилот томонидан бир йилгача тузилади.

6. Фойдаланишнинг мақсадли йўналишлари бўйича қуйидагилар мавжуд:

- реал инвестициялар жараёнида фойдаланишга мўлжалланган инвестиция манбалари. Уларнинг ҳажми ва тузилиши ташкилотнинг инвестиция дастури доирасида ҳар бир реал лойиҳа учун алоҳида режалаштирилган.

- молиявий инвестициялар жараёнида фойдаланишга мўлжалланган инвестиция манбалари. Уларни жалб қилиш ташкилотнинг молиявий инвестиция воситалари портфелини шакллантириш ёки қайта қуриш мақсадларига бўйсунди.

7. Инвестиция жараёнининг индивидуал босқичларини таъминлаш. Шу асосда инвестицион манбаларнинг қуйидаги турлари ажратилади:

- инвестициялашдан олдинги босқични таъминлайдиган инвестиция манбалари.

- инвестиция босқичини таъминлайдиган инвестиция манбалари

- инвестициядан кейинги босқични таъминлайдиган инвестиция манбалари.

Инвестицион ресурсларнинг ушбу тақсимоги фақат реал инвестиция лойиҳаларини амалга оширишни таъминлаш жараёнида қўлланилади.

Инвестиция фаолиятининг самарадорлиги кўп жиҳатдан унинг инвестиция ресурсларини мақсадли шакллантириш билан белгиланади. Инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш манбалари ва усулларини шакллантиришнинг асосий мақсади инвестиция фаолиятининг самарали натижаларини таъминлаш нуқтаи назаридан зарур инвестиция активларини сотиб олиш эҳтиёжларини қондириш ва уларнинг тузилишини оптималлаштиришдир.

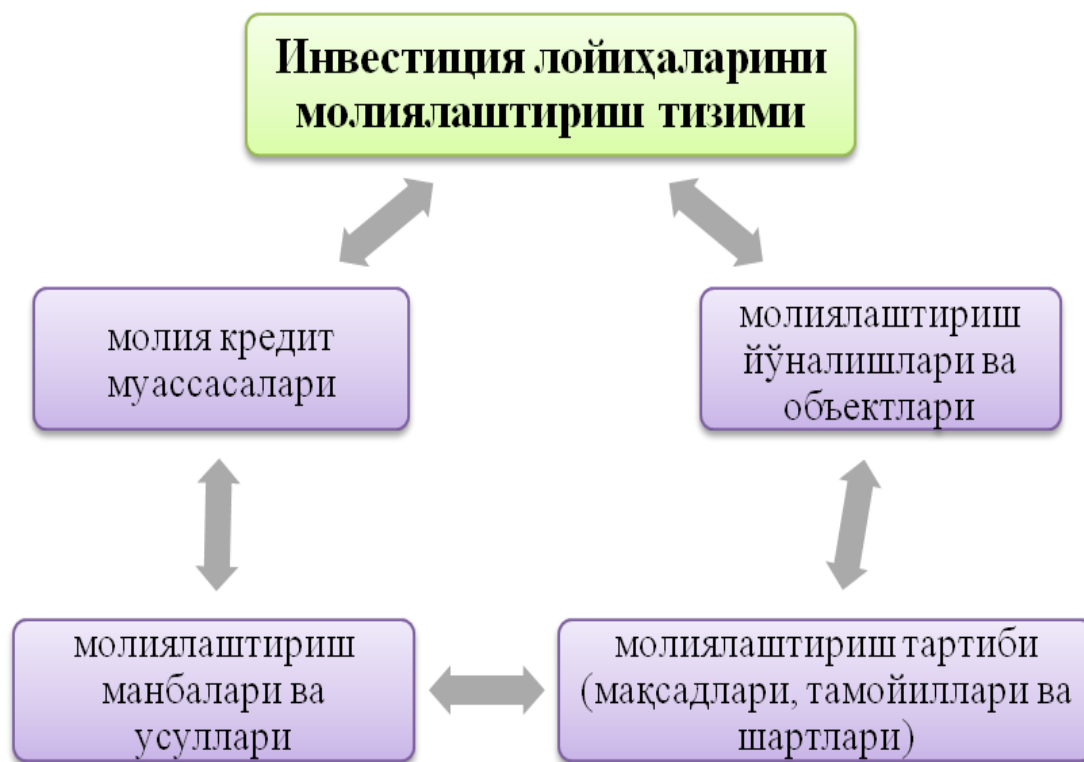
Инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш усули деганда лойиҳанинг молиявий мақсадга мувофиқлигини таъминлаш мақсадида инвестиция ресурсларини жалб қилиш тушунилади.

Инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш йўли бевосита молиявий дастакларни ишга солиш билан боғлиқ бўлиб, бу, ўз навбатида, инвесторларнинг инвестиция лойиҳасини амалга оширишда манфаатдорлигига тўғридан-тўғри таъсир кўрсатади. Инвестиция фаолиятини ташкил этиш доимо инвесторлар билан боғлиқ бўлиши уларнинг молиявий ва иқтисодий манфаатларини амалга оширадиган лойиҳаларда юзага чиқаришга қаратилади.

Иқтисодиётда амалга оширилаётган инвестиция лойиҳаларини турли манбалар ҳисобидан таъминлаш асосида иқтисодиёт тармоқларини молиялаштиришнинг таркиби ва динамикасини таҳлил қилган ҳолда тармоқларнинг ривожланиши инвестицияларни жалб этиш ҳолатига қанчалик боғланганлигини аниқлаш мумкин. Шу билан бирга, уларни жалб этишга интилиш натижаси жалб этиш суръатлари билан бевосита боғлиқлиги ҳам келиб чиқади [5].

Амалдаги молиялаштириш манбаларининг ҳар бири маълум афзалликлар ва камчиликларга эга. Шу сабабли ҳар қандай инвестиция лойиҳасини амалга ошириш молиялаштириш стратегиясини асослашни, молиялаштиришнинг муқобил усуллари ва манбаларини таҳлил қилишни, молиялаштириш жараёнини пухта ишлаб чиқишни ўз ичига олади.

Халқаро амалиётда лойиҳаларни молиялаштириш деганда инвестицияларнинг қайтарилишини таъминлашнинг ўзига хос усули билан тавсифланадиган, лойиҳанинг ўзи, келажакда янги ташкил этилаётган ёки қайта ташкил этилган корхонанинг даромадлари, инвеститсион фазилатларига асосланган инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш тушунилади. Лойиҳани молиялаштиришнинг ўзига хос механизми инвестиция лойиҳасининг техник-иқтисодий хусусиятларини таҳлил қилиш ва улар билан боғлиқ хавфларни баҳолашни ўз ичига олади ва инвестициялар даромадлилиги учун барча харажатлар қоплангандан кейин қолган даромадлар киради.

1-расм. Инвестиция фаолиятини молиялаштириш тизими [6].

Сўнгги йилларда Республикамизда кенг кўламли қулай инвестиция муҳитини яратиш, хорижий инвестицияларни, хусусан, тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни жалб этиш ва ўзлаштириш бўйича чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Натижада тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ҳисобидан молиялаштирилган 30 149,2 млрд. сўм инвестициялар ёки 2020 - йилдаги кўрсаткичга нисбатан 1,8 фоиз пунктга камайган ҳолда жами инвестициялардаги улуши 12,3 фоизга тенг инвестициялар ўзлаштирилди.

Ҳудудлар кесимида асосий капиталга инвестициялар ўзлаштирилиши бўйича 2020 - йилга нисбатан энг юқори ўсиш суръати 144,2 фоизга ўсиб, Хоразм вилоятида кузатилди. Бу асосан замонавий иссиқхоналар ва турар жойлар қурилиши билан боғлиқ. Шунингдек, Бухоро вилоятида ҳам юқори ўсиш сурати кузатилиб, 2020 – йилга нисбатан 136,4 фоизни ташкил қилди. Бундай натижани Қандим гуруҳи конларини газни қайта ишлаш заводи қурилиши, Хаузак ва Шоди конларини ўзлаштириш ва геология-қидирув ишларини олиб бориш дастури доирасида ўзлаштирилган инвестициялар билан изоҳлаш мумкин.

Тошкент вилоятида асосий капиталга инвестициялар ҳажмининг 2020 - йилга нисбатан 119,1 фоизни ташкил этиши, “Ёшлик 1” конини ўзлаштириш бўйича инвестициялар билан боғлиқ.

Республикада асосий капиталга ўзлаштирилган инвестициялар ҳажми бўйича юқори улуш Тошкент шаҳри – 23,5 фоиз, Тошкент вилояти – 11,4 фоиз ва Бухоро вилоятида – 7,8 фоиз кузатилди.

2-расм. Асосий капиталга ўзлаштирилган инвестицияларнинг ўсиш суръатлари *фоизда* [7].

Инвестицион фаолликнинг энг паст ўсиш суръатлари Қашқадарё – 72,7 фоиз (инвестиция ҳажми 16 225,1 млрд. сўм) ва Навоий – 93,4 фоиз (16 309,1 млрд. сўм) вилоятларида қайд этилди. 2021- йилда жами асосий капиталга ўзлаштирилган инвестицияларнинг асосий қисми, яъни 63,2 фоизи республиканинг олти ҳудудида, жумладан, Тошкент шаҳрида – 23,5 фоиз, Тошкент вилоятида – 11,4 фоиз, Бухоро вилояти – 7,8 фоиз, Самарқанд вилояти – 7,2 фоиз, Навоий – 6,7 фоиз ва Қашқадарё вилоятида – 6,6 фоиздан инвестициялар ўзлаштирилди. 2021 - йилда аҳоли жон бошига ҳисобланган асосий капиталга ўзлаштирилган инвестициялар ҳажми бўйича юқори кўрсаткичлар Тошкент шаҳрида – 20 433,9 минг сўм (ёки 2020 - йилга нисбатан таққослаганда – 97,4 фоиз), Навоий вилоятида – 15 931,5 минг сўм (ёки 91,7 фоиз), Сурхондарё вилоятида – 10 011,5 минг сўм (ёки 114,3 фоиз), Бухоро вилоятида – 9 681,7 минг сўм (ёки 134,6 фоиз), Тошкент вилоятида – 9 538,7 минг сўм (ёки 120,4 фоиз) ва Қашқадарё вилоятида 4 811,9 минг сўм миқдорида (ёки 71,4 фоиз) қайд этилди.

Инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш манбаларини танлаш нафақат инвестиция фаолиятининг ҳаётийлигини, балки ундан келадиган якуний даромаднинг тақсимлашни, илғор капиталдан фойдаланиш самарадорлигини ва инвестицияларни амалга оширадиган ташкилотнинг молиявий барқарорлигини ҳам белгилайди. Инвестицияларни молиялаштириш манбаларининг таркиби ва тузилиши жамиятнинг фаолият механизмига боғлиқ.

Хулоса қилиб шуни таъкидлаш керакки, дунёнинг ривожланган мамлакатлари ва ривожланаётган ёки инқирозга учраган давлатлар учун миллий иқтисодийнинг глобал даражада техник ёки технологик ҳолатини сақлаб туришни ёки унга эришишни таъминлайдиган инвестиция қарорларини қабул қилиш ва инвестиция лойиҳаларини амалга оширишни рағбатлантирувчи инвестиция сиёсати ушбу йўналишдаги иқтисодий ҳаракатлар энг муҳим воситалардан биридир.

Шу билан бирга, мамлакатимизда кўпинча корхоналарни техник ва молиявий жиҳатдан кучли бўлган рақобатчилардан ҳимоя қилиш истаги билан таъқиб қилинади. Масалан, импорт қилинадиган товарларга катта миқдордаги импорт божлари жорий этилиши муносабати билан республикамиз корхоналарига ўзларининг эскирган маҳсулотларини ички бозорларда кейинчалик оширилган нархларда сотиш учун қулай имконият яратилмоқда.

Инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш манбалари ва усулларини такомиллаштиришда қуйидаги таклиф-тавсиялардан фойдаланиш молиялаштириш сифатини таъминлаш ва уларнинг муваффақиятли амалга оширилишида муҳим аҳамият касб этади:

- инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш манбалари ва усуллари хусусиятларини тадбиқ қилишнинг хориж тажрибаларини ўрганиш ҳамда унинг миллий иқтисодиётнинг ўзига хос хусусиятларини инобатга олган ҳолда тадқиқ этиш;

- инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш манбалари қийматини баҳолашни соддалаштириш, экспертиза муддатларини сунъий равишда узайиб кетишларига йўл қўймаслик;

- инвестиция лойиҳаларининг ташаббускорларининг тижорат банклари билан ўзаро манфаатли ҳамкорликка асосланган муносабатларини янада ривожлантириш мақсадида банк тизими билан қарз олувчилар манфаатини интеграциялашда ўзаро муносабатларни икки томонлама ишонч ва шартнома асосида куриш;

- инвестиция лойиҳаларининг ташаббускорлари дуч келаётган асосий муаммолардан бири молиявий ресурсларнинг етишмаслиги ва уни олиш мураккаблиги пасайтириш учун, молиялаштиришнинг ноанъанавий усуллари билан (лизинг ёки селенг, синдициялаштирилган кредит, венчурли молиялаштириш, крадфондинг, краудинвестинг) фаол фойдаланиш лозим.

Юқорида кўриб ўтилган вазифаларни имкон қадар тезроқ ва самарали ўз ечимини топиши, нафақат, инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш манбалари қийматини баҳолашда, балки давлатнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиши ҳолатини ва аҳолининг фаровон ҳаёт тарзини янада яхшилашга хизмат қилади.

ИҚТИБОСЛАР

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси, халқ сўзи 2017 йил 22 декабрь.
2. Шарп У. идр. Инвестиции. Пер. с англ.-М. ИНФРА-М, 2001.-С. 9-10.
3. Миркин Я. Рынок ценных бумаг России: воздействие фундаментальных факторов, прогноз и политика развития. – Москва: Альпина Паблишер. 2002. – С. 117.
4. Ғозибеков Д.Ғ. Инвестицияларни молиялаштириш муаммолари - Т.:2002. и.ф.д. дисс. автореф. 11-14 б.
5. Ҳайдаров Ў.А. “Ўзбекистонда инвестиция фаолиятини молиявий бошқаришнинг замонавий ҳолати”. “Халқаро молия ва ҳисоб” илмий электрон журнали. 2019 йил декабрь №6. 8-б., (08.00.00, №12).
6. Haydarov, U. A. (2020). Financial management system, tools, sources of investment activities and factors. ISJ Theoretical & Applied Science, 01 (81), 14-18. SoI: <http://s-o-i.org/1.1/TAS-01-81-3> Doi: <https://dx.doi.org/10.15863/TAS> Scopus ASCC: 2000. e-ISSN: 2409-0085. (№1. Global impact-factor 0,656).
7. Makhmudov Samariddin Bahriddinovich.”WAYS OF THE INVESTMENT ENVIRONMENT EFFECT IN FINANCING INVESTMENT ACTIVITIES DEVELOPMENT” Available online at www.jpsscscientificpublications.com. Volume – 6; Issue - 3; Year – 2020; Page: 2045 – 2053. DOI: 10.22192/iajmr.2020.6.3.2. Indo – Asian Journal of Multidisciplinary Research (IAJMR). ISSN: 2454-1370. © 2020 Published by JPS Scientific Publications Ltd. All Rights Reserved.